

----- Forwarded message -----

מאת: dayangavrielkrausz@gmail.com <dayangavrielkrausz@gmail.com>

Date: 17:48, 13 בפבר' 2023, יום ב'

Subject: "תשובה בעניין 'וחטאתי לך כל הימים'"

To: <dayangavrielkrausz@gmail.com>

לכבוד הדיין החשוב הרב גבריאל קרויס שליט"א

שלומכון יסגא.

אל נא יחר אף אדוני בעבדך ואדברה אך הפעם.

מצעירי בני הרב נפתלי אנשין שליט"א אנוכי, ומסתמא כבר הגיע לכת"ר הקונטרס אשר כתבתי 'לפשט את החללים'. בקונטרס זה ביארתי את כל המקומות המוקשים שפרסמו המתנגדים לחומש, הן מה שפורסם ב'הפלט' והן מה שפורסם בקונטרס 'ויבינו במקרא' (המהדורה הראשונה) ובעוד מקומות. אך לא את כל קושיותיהם אשר שמעתי בעל פה הכנסתי, כי רבים הם ותקצר היריעה מלבארם.

מה מאד הצטערתי לשמוע כי קושיא אחת הוקשתה לכת"ר, ומתוך כך נתעכרה צלילות החומש בעיניו.

קושיא זו ידעתיא זה מכבר ולאחרונה פורסמה בקונטרס 'ויבינו במקרא' בשם הרב חיים יצחק קפלן. גם נשאלתי עליה מפי אחד מרבותי וכבר השבתי לו.

אחי ר' דוד שליט"א אמר לי שכעת אין כת"ר חפץ להתווכח בנושא זה, וכמעט ואסר עלי לכתוב למר.

וצער גדול הוא לי שלא מיהרתי להכניסה אל קונטרסי ולבארה כהוגן, התרשלתי בתפקידי ואנסה כעת לתקן, ומן השמיים יכפרו בעדי.

את פתרון השאלה אשר כתבתי לרבי צירפתי למייל זה למטה, אנא יעשה נא אדוני חסד עם עבדך ויעיין בה.

ולגוף הדברים:

אל נא יסייג כת"ר את אגרתו הראשונה, הלא זהו החומש אשר כה אהב ולמד אותו זה כמה שנים. איך תבוא קושיא אחת ותהפוך את הקערה על פיה. שפוט נא שוב את החומש, זכור חסדיו הראשונים כאשר כתבת ופרסמת עד עתה, האם אכן פגום הוא עתה בעיני מר? אל תתן את עבדך לפני בן בליעל, חלילה לך מעשות כדבר הזה, והיה כצדיק כרשע.

הן ידע כת"ר כי כל הסתייגות קלושה מצידו, תתפרש כ'גילוי דעת' נגד ספר זה. וכל מתנגדי הספר יתהללו בחוצות ויוסיפו לרמוס את אבי ואת חיבורו. אל תחדל מעזוב לו, כי עבדך אבי רובץ תחת משאו אשר מעמיסים עליו, עזוב תעזוב עמו.

ב"ר נפתלי אנשין

פשט הפסוק "וחטאתי לך כל הימים" [בראשית מג, ט] על פי הראשונים.

רוב הראשונים לא ביארו את המילים "כל הימים" (הרס"ג, הרמב"ן, הרד"ק, רשב"ם, אבן עזרא, ור"י בכור שור), ורק שלושה כתבו בו פירוש. ואלו הן:

1. רש"י - כל הימים - לעולם הבא ומקור במדרש רבה "לעולם שכולו יום". והנה אף רש"י מודה שאינו רק לעולם הבא, אלא גם לעולם הבא. דהיינו שהמדרש בא להוסיף על הפשט - עולם הבא וכ"ש עולם הזה, וכמו שפירש"י להלן [גבי 'וחטאתי לאבי' - בראשית מד, לב] בשני עולמות. (עיי' ברא"ם ובגור אריה מה שעמדו על זה.)
2. רבינו בחיי - כל הימים - בעוה"ז. רבינו בחיי כמובן גם מודה שעל פי הדרש הכוונה גם לעולם הבא, והביאו להלן [גבי 'וחטאתי לאבי']. ואעפ"כ הדגיש כאן שעל פי הפשט הכוונה בעוה"ז.
3. רבינו שמואל בן חפני, נקט כדברי רבינו בחיי, אך כותב שיש להסתפק עם הכוונה לכל ימי יעקב או כל ימי יהודה (אף אחרי מות יעקב).

פירוש האברבנאל

פסוק זה הרי מופיע פעמיים, האחד - וחטאתי לך כל הימים, והשני - וחטאתי לאבי כל הימים. ובפסוק הראשון לא כתב האברבנאל מה פירוש "כל הימים", והדבר אומר דרשני. [אף לשונו "יהיה עונשו מתמיד ונצחי כל הימים גם אחרי מותו", צריך ביאור, שאין הדרך לומר על חטא לעולם הבא בלשון הזה 'אחרי מותו'].

אולם יעויין נא בכל דברי האברבנאל הארוכים, ותראה כל מה שהוקשה לו בפרשת ויגש, ובתוכם השאלה על מיקומה של טענת הערבות בתוך כל דבריו ליוסף. ובתירוצו מאריך לפרש שרוב דברי יהודה סובבים על כך שיעקב ימות מיד עם ראיתו שאין בנימין איתם. ובטענה זו שווה יהודה לאחיו, ולכן הוסיף את טענת הערבות שיהיה ענשו אף אחרי מותו [היינו מותו של יעקב שעל מותו דיבר האברבנאל בכל הפסוקים הקודמים].

לפי זה נראה שהאברבנאל הכריע את ספיקו של רבינו שמואל בן חפני, שהכוונה לכל ימי חיי יהודה (אף אחרי מות יעקב).

פירוש 'פשוטו של מקרא'

ב'פשוטו של מקרא' נקט כדברי רבינו בחיי, ורבינו שמואל בן חפני. וכאשר הבאתי לעיל שלכאורה אף המדרש לא בא אלא להוסיף על הפשט, וכן השוותי עם פסוקים אחרים.

וגבי ספיקו של רבינו שמואל בן חפני הכריע כדברי האברבנאל כאשר ביארתי לעיל.

ובאמת היה צריך להביא את דברי הראשונים כמקור ל'פשוטו של מקרא', ויתכן שמתוך שלא רצו להדגיש שהכוונה לעולם הזה אלא לכתוב בסתמא לא הביאום כמקור. (ואכתו צ"ע, ושמא י"ל שטעות סופר הוא זה ובאמת היו צריכים לכתוב כך: "רבינו בחיי-אברבנאל")

יהיה איך שיהיה, המקור מדברי האברבנאל הוא על ההכרעה שהכוונה כל ימי חיי יהודה ולא כל ימי חיי יעקב. ניתן לחלוק על מקור זה, ועדיין המקור מרבינו בחיי ורבינו שמואל בן חפני, איתן הוא, שהכוונה על פי פשוטו של מקרא לעולם הזה.

----- Forwarded message -----

מאת: **Babette Krausz** <dayangavrielkrausz@gmail.com>

Date: 19:51, 13 בפבר' 2023, יום ב'

Subject: Re: "תשובה בעניין" "וחטאתי לך כל הימים"

To: <[\[REDACTED\]@gmail.com](mailto: [REDACTED]@gmail.com)>

Lechovoid Horav [REDACTED] Anshin, Shelito,

As our keyboard has no Hebrew letters, I am forced to write in English. I hope you understand it, as your brother does.

As I wrote to your brother, due to my advanced age B.H. plus my state of health, I cannot enter into "Vikuchim", especially as they are generally never ending. Nevertheless, I would like "bekitzur" to clarify a couple of points.

It is incorrect to say that I partially changed my view simply because of one "kashe". If you read my letter properly, you will see that this is not so.

It is the general "mehelech" of the P.S.M., it is far too much P.S.M. The "peirush" should bring more about Gan Eden; Oilom Haboh, Techiyas Hameisim etc. even if this not "poshet peshat". If you read my letter again, you will see how I express this comment (I don't like to call it "ta-ano").

I do not have any of the various "kuntreisim" neither those for the Sefer nor those against it. I have neither the time nor the "koi-ach" to read all the "kuntreisim".

I am also "maskim", that one can say that the "pashtus" of "kol hayomim" can mean "Oilom Hazeh". My "He-oro" is that it is more "mistaber" that the Abarbenel means ALSO "Oilom Habo".

The main urgent issue now, as I wrote to your brother this morning, is, to publicise a.s.a.p. and as widely as possible, the beautiful letters that you received from the "Moire De-asro and Dayonim of Beitar, Bes Din plus a couple of other "chasimois" of chosheve Rabbonim (especially of Horav Hago-en Reb Osher Weiss shelita, who is world famous), before, "chas vesholom" one, some or all may be caving in under tremendous pressure from the "hotheads". "Tofasto merubo lo tofasto".

Hatzlocho Rabo

תרגום מאנגלית:

לכבוד הרב ..... אנשין שליט"א

מכיוון שבמקלדת שלנו אין אותיות עבריות, אני נאלץ לכתוב באנגלית. אני מקווה שאתה מבין את זה, כמו אחיך.

כפי שכתבתי לאחייך, מפאת גילי המתקדם ב"ה, בנוסף למצב בריאותי, אינני יכול להיכנס לויכוחים, במיוחד מכיוון שהם בדרך כלל לא נגמרים. עם זאת, אני רוצה בקיצור להבהיר כמה נקודות.

זה לא נכון לומר ששיניתי חלקית את המבט שלי רק בגלל קושיה אחת. אם תקרא את מכתבי כמו שצריך, תראה שזה לא כך.

זה המהלך הכללי של הפשוט של מקרא, שהוא קצת יותר מדי "פשוטו של מקרא". הפירוש צריך להביא יותר אודות גן עדן, עולם הבא, תחיית המתים וכו', גם אם זה לא "פשוט פשוט". אם תקרא את המכתב שלי שוב, תראה איך אני מבטא את ההערה הזאת (אני לא אוהב לקרוא לזה "טענה").

אין לי אף אחד מהקונטרסים השונים, לא בעד הספר ולא אלו נגדו. אין לי לא את הזמן ולא את הכוח לקרוא את כל הקונטרסים.

אני גם מסכים, שאפשר לומר שהפשטות של "כל הימים" יכול להיות "עולם הזה". ההערה שלי היתה שיותר "מסתבר" שהאברבנאל מתכוון גם לעולם הבא.

הנושא הדחוף העיקרי כעת, כפי שכתבתי לאחייך הבוקר, הוא לפרסם בהקדם האפשרי, ובאופן הנרחב ביותר שאפשר, את המכתבים היפים שקיבלתם מהמרא דאתרא ודייני בית דין ביתר, ועוד כמה חתימות של רבנים חשובים (במיוחד של הרב הגאון רבי אשר וייס שליט"א, המפורסם בעולם), בטרם, חס ושלום, אחד מהם, כמה מהם או כולם, עלולים לסגת תחת הלחץ האדיר מצד אותם "חומי-מוח". תפסת מרובה לא תפסת!

הצלחה רבה